БУРГАСКИ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ

„ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“

УТВЪРЖДАВАМ!

РЕКТОР:.....

/проф. д-р Сотир Сотиров/

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

на специалиста с професионална квалификация:

„ИНЖЕНЕР-ХИМИК, СПЕЦИАЛИСТ КРИЗИСНИ СИТУАЦИИ“

област на висше образование: **5. ТЕХНИЧЕСКИ НАУКИ**

професионално направление: **5.10. ХИМИЧНИ ТЕХНОЛОГИИ**

образователно-квалификационна степен: **„БАКАЛАВЪР“**

от специалност: **„ХИМИЧНИ ТЕХНОЛОГИИ И ПСИХОЛОГИЯ НА КРИЗИСНИТЕ СИТУАЦИИ“**

професионална квалификация: **„ИНЖЕНЕР-ХИМИК, СПЕЦИАЛИСТ КРИЗИСНИ СИТУАЦИИ“**

Ниво по националната квалификационна рамка: **6 подниво 6Б**

БУРГАС, 2026 г.

ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Основна цел на специалността е обучението на високо квалифицирани специалисти, инженер-химици, специалисти по кризисни ситуации, които да са подготвени за работа в предприятията, институциите и организациите в звена за технологично развитие, производствено-технологически отдели, институти за психологическо подпомагане, консултиране в проектно-конструкторски, организационно-управленски звена, лаборатории на химичните производства и структури, свързани с изследване и управление на социално психологичните процеси и производствените отношения.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Образователната програма по „Химични технологии и психология на кризисните ситуации“ е разработена съгласно изискванията и разпоредбите на: Закона за висше образование, Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационна степен „Бакалавър“, „Магистър“ и „Специалист“, Правилника за устройство и дейността на Бургаски държавен университет „Проф. д-р А. Златаров“ и Правилника за учебната дейност на Университета, от обучаващия хабилитиран състав на преподавателите, обсъдена и приета на Катедрен съвет, ФС при ФТН и АС при Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров".

Специалността се базира на интегриран подход при формиране на познанията в химико-технологичната област и психологическата зона на тяхното приложение в критични ситуации, което осигурява мобилност, адаптивност и широкоспектърна реализация на завършилите бакалаври специалисти. Инженер-химиците, специалисти по кризисни ситуации, трябва да имат добра общоинженерна и фундаментална химическа подготовка и тяснопрофилна психологическа подготовка.

Фундаменталната подготовка включва целенасочени знания по дисциплините висша математика, физика, химия, информатика. статистика, икономическия риск, физиологична психология, социална психология и психология на личността, както и психосоциални проблеми на трудовата заетост. Съществена част от химическата подготовка са знания по: инженеринг, количествени пресмятания в химичните технологии, инструментални методи за анализ, органични и неорганични химични технологии, технологични рискове, опасни ситуации в химичните технологии.

Тяснопрофилната психологическа подготовка включва теория и концепция на психологическата помощ, психология на кризисните ситуации и психо диагностика.

В процеса на обучение се прилагат традиционни образователни методи, като обучението е организирано в провеждането на лекционен курс и практическо обучение и/или семинарни занятия. Практическото обучение протича в специализирани лаборатории на територията на Университета. Учебно-производствената практика се осъществява в химически производства. За затвърждаване на знанията и за създаване на навици у студентите за самостоятелно решаване на различни проблеми от практиката, по някои дисциплини се изисква разработването на курсови проекти, курсови задачи и реферати.

ФОРМА И ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕ

Формата на обучение е редовна и задочна с продължителност 8 /осем семестъра, 4 /четири/ години и 240 кредита.

ФОРМА НА ПРИЕМ

За обучение, за придобиване на ОКС „Бакалавър“ за специалност „Химични технологии и психология на кризисните ситуации“, се приемат лица, които са завършили средно образование, осигуряващо им достъп до обучение във висши училища. Приемът се осъществява в съответствие със ЗВО, с Правилника за устройство и дейността на Университета и с Правилника за учебната работа, и се извършва с оценка от държавен зрелостен изпит по български език, или химия, или математика, също така може да се кандидатства и с оценка от олимпиади и национални състезания.

ФОРМА НА ЗАВЪРШВАНЕ

Обучението на студентите в образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ по специалност „Химични технологии и психология на кризисните ситуации“ завършва с полагане на държавен изпит по специалността или разработване на дипломна работа.

ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

Бакалавърската програма по „Химични технологии и психология на кризисните ситуации“ осигурява следните знания, умения и професионални компетентности:

А. Знания за:

- добра физико-математическа, общохимична и общоинженерна подготовка;
- познаване на базовите химични технологии;
- да ползват технологична и конструктивна документация, както и различните инструментални методи за анализ;
- организиране и ръководене дейността на подчинените им производствени звена;
- ръководене на технологични процеси при спазване на принципите за превенция на риска и организиране дейността на съответните звена в критични ситуации, с оглед съхраняване човешкия капитал и материалните ресурси;
- изискванията за безопасна работа в лабораторни помещения и промишлени производства. Да притежават необходимите познания в областта на психологическата наука, а също и да познават съвременните концепции относно кризисната интервенция в условията на химичните производства;
- организиране и планиране на психологическо подпомагане на отделни личности, групи и колективи;
- осъществяване на професионален подбор и оказване на психологическа помощ на личности в критични и кризисни ситуации;
- да ползват поне един чужд език и средствата за компютърно обработване на данни от производствените дейности и психологическите изследвания.

Б. Умения за:

- самостоятелно интерпретиране на придобитите знания по специалността;
- решаване на сложни инженерни и технологични задачи;
- да поставят и постигат цели, да мотивират за непрекъснато обучение;
- дефиниране на иновативни решения чрез комбиниране на различни стратегии и технологии;
- разкриване на проблеми в изследваната научна област;
- организация, управление и успешно изпълнение на дейности в областта по специалността;
- използване на ново техническо оборудване;

- поемане на отговорност и вземане на самостоятелни решения в конкретна среда.

В. Професионални компетентности

- способност за придобиване и прилагане на нови знания, като се използват подходящи стратегии за учене;
- знания за особеностите на химико-технологичното оборудване, умения за извършване на инженерен анализ и способности относно повишаване ефективността на провеждане на химичните процеси
- анализиране и интерпретиране на данни чрез използване на инженерна преценка;
- способности за работа и практическо приложение на различни компютърни системи и програмни продукти за математично описание на химико-технологични процеси;
- компетенции относно изискванията за техника на безопасност и опазване на околната среда;
- основни знания, които да прилагат в процесите на управление на производството, както и да ръководят производствени колективи.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ И ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Благодарение на знанията, които получават инженер-химиците, специалисти кризисни ситуации с образователно-квалификационна степен „Бакалавър“, от образователна програма „Химични технологии и психология на кризисните ситуации“, те добиват професионални компетентности да:

- работят в предприятия и фирми, научни и научно-изследователски и проектно-конструкторски звена на химическата промишленост;
- работят като преподаватели в университети, колежи, специализирани училища;
- работят като консултанти по развитие на човешките ресурси към фирми и организации;
- се реализират в подразделенията на Министерство на вътрешните работи, Министерство на отбраната, Министерство на правосъдието и Министерство на транспорта, както и към дирекции "Управление при кризисни ситуации" към общински и държавни структури.

След образователно-квалификационна степен „Бакалавър“, могат да

продължат обучението си в степен „Магистър“ в професионално направление 5.10 „Химични технологии“.

Квалификационната характеристика е приета на:
Приета на ФС на ФТН Протокол №
Приета на Академичен съвет Протокол № 33/18.05.2017 г.

Актуализации на квалификационната характеристика:
ФС на ФТН, Протокол № 42…../09.07.2026…… г.
АС, Протокол № 64……/23.07.2026…….. г.

Актуализации на квалификационната характеристика:
ФС на ФТН, Протокол № ……/……. г.
АС, Протокол № ……/…….. г.